

PATVIRTINTA

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
direktorium 20 m. d.
įsakymu Nr.

VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS NENUMATYTŲ ĮVYKIŲ MAISTO IR PAŠARŲ SRITYSE VALDYMO BENDRASIS PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nenumatytų įvykių maisto ir pašarų srityse valdymo bendrasis planas (toliau – Planas) nustato bendruosius nenumatytų įvykių maisto ir pašarų srityse (toliau – įvykiai) koordinavimo, reagavimo į juos, informacijos apie įvykius teikimo ir bendradarbiavimo su kitomis kompetentingomis institucijomis pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) kompetenciją reikalavimus. Planu vadovaujama, kai dėl bet kokio biologinio, cheminio¹ ar fizinio pavojaus maiste ar pašaruose kyla tiesioginė ar netiesioginė rizika visuomenės sveikatai.

2. Planas rengiamas, siekiant įgyvendinti Reglamento (ES) 2017/625² 115 straipsnį, pagal kurį Europos Sąjungos valstybės narės turi parengti nenumatytų atvejų maisto ir pašarų srityse valdymo planus ir juose nustatyti konkrečias priemones ir veiksmus, kurių būtų imtasi, nustatčius, kad maistas ir pašarai tiesiogiai ar per aplinką kelia didelę riziką žmonių ar gyvūnų sveikatai.

3. Plane vartojamos sąvokos:

3.1. **Įvykis** – maiste, pašare ar žmogaus organizme nustatytas biologinis, cheminis ar fizinis pavojus, dėl kurio gali kilti rizika visuomenės sveikatai ir jo poveikį patirtų daugiau nei vienas asmuo arba kuris gali rodyti tokios rizikos tikimybę, arba situacija, kai žmonių užsikrėtimo ar nustatyto pavojaus atvejų skaičius viršija tikėtiną skaičių ir kai atvejai yra susiję arba gali būti susiję su tuo pačiu maisto arba pašarų šaltiniu. **Biologinį pavojų** sukelia bakterijos, grybai, virusai, parazitai, prionai, biotoksinai. **Cheminį pavojų** sukelia cheminės medžiagos, cheminių medžiagų, naudojamų perdirbant, auginant produktus, perteklius (liekanos) ir kt. Cheminis pavojus gali apimti ir radioaktyvųjų užterštumą, t. y. nenumatytą ar nepageidaujamą radioaktyviųjų medžiagų buvimą ant paviršių ar kietosiose medžiagose, skysčiuose, dujose arba ant kūno. **Fizinį pavojų** sukelia bet koks pašalinis daiktas ar pašalinės medžiagos, esančios maisto produktuose, pašaruose, galinčios sužaloti produktą vartojantį asmenį ar gyvūną (pvz.: kaulai ar jų drožlės, metalo, stiklo, plastiko, medžio fragmentai, adatos, akmenys ar pan.).

3.2. **Maistas** – kaip apibrėžta 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras, 2 straipsnyje.

3.3. **Pašaras** – kaip apibrėžta 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras, 3 straipsnyje.

¹ Cheminis pavojus, įskaitant ir radiologinį / branduolinį.

² 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB

3.4. Kitos Plane vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, vartojamas Lietuvos Respublikos maisto įstatyme, Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme, 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 178/2002, nustatančiame maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančiame Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančiame su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 178/2002), Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatyme, Lietuvos Respublikos pašarų įstatyme.

II SKYRIUS

NENUMATYTŲ ĮVYKIŲ MAISTO IR PAŠARŲ SRITYSE KLASIFIKACIJA

4. Įvykiai pagal sukeliamus padarinius, išplitimo mastą, įvykiui valdyti reikalingų išteklių poreikį ir kitus kriterijus yra skirstomi į 3 grupes (2 priedas):

4.1. **mažos rizikos įvykis** – įvykis, kuris pagal Plano 1 priedą „Įvykių, susijusių su maistu, pašaru, rizikos lygio nustatymo algoritmas“ atitinka mažos rizikos įvykiui nustatytus kriterijus ir kuriam suvaldyti pakanka įprastai Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos taikomų valstybinės maisto ir veterinarinės kontrolės veiksmų teritoriniu lygmeniu;

4.2. **vidutinės rizikos įvykis** – įvykis, kuris pagal Plano 1 priedą „Įvykių, susijusių su maistu, pašaru, rizikos lygio nustatymo algoritmas“ atitinka vidutinės rizikos įvykiui nustatytus kriterijus ir kurio valdymas, atsakomųjų veiksmų užtikrinimo koordinavimas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos vykdomas centriniu lygmeniu;

4.3. **didelės rizikos įvykis** – įvykis, kuris pagal Plano 1 priedą „Įvykių, susijusių su maistu, pašaru, rizikos lygio nustatymo algoritmas“ atitinka nustatytus kriterijus:

4.3.1. įvykis gali sukelti tarptautinio masto ekstremaliają visuomenės sveikatai situaciją, įvertinus įvykį pagal Pasaulio sveikatos organizacijos Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) 2 priedą,

4.3.2. kai dėl įvykio (-ių) skelbiama valstybės lygio ekstremalioji situacija ir galimi padariniai, susiję su maisto, pašarų sauga,

4.3.3. įvykis (-iai) atitinka kriterijus (sąlygas), kai reikalingas geresnis Europos Sąjungos koordinavimas, arba kriterijus (sąlygas), kai Europos Komisijai reikia įsteigti krizių valdymo grupę, kurioje bendradarbiautų Europos Komisija, VMVT ir Europos Sąjungos agentūros (pvz.: Europos maisto saugos tarnyba (toliau – EFSA^{3,4}), Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras ir kt.). Šie kriterijai (situacijos) apibrėžti 2019 m. vasario 19 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime (ES) 2019/300, kuriuo nustatomas maisto ir pašarų saugos krizių valdymo bendrasis planas (toliau – Sprendimas (ES) 2019/300)⁵.

4.3.4. įvykio valdymas vykdomas aktyvuojant VMVT ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą (toliau – VMVT ESOC) arba įvykį valdo VMVT paskirtas krizių maisto, pašarų saugos srityse

³ EFSA procedures for responding to urgent advice needs (update November 2021), <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/sp.efsa.2017.EN-1228>;

⁴ <https://www.efsa.europa.eu/en/topics/topic/food-incident-preparedness-and-response>;

⁵ „Sustiprintas koordinavimas Europos Sąjungos lygmeniu reikalingas tokiais atvejais:

a) kai:

i) dviejose ar daugiau valstybių narių nustatyta tiesioginė arba netiesioginė rizika visuomenės sveikatai, kylanti dėl nustatyto pavojaus maiste ar pašaruose ir esama epidemiologinių ryšių (pvz., žmonių susirgimo atvejų ir (arba) mirties atvejų skirtingose valstybėse narėse, kai esama patikimų analitinių arba epidemiologinių tokių ryšių įrodymų) bei (arba) atsekamumo ryšių (pvz., potencialiai užteršto maisto ar pašarų platinimas skirtingose valstybėse narėse);

arba

ii) nustatytas didelis galimas poveikis, susijęs su nustatytu pavojumi maisto produktų arba pašarų vidaus rinkos veikimui;

ir

b) kai:

i) sveikatai daromas didelis poveikis, susijęs su nustatytu pavojumi, arba

ii) valstybės narės nesutaria dėl veiksmų, arba

iii) sunku nustatyti rizikos šaltinį.

Europos Komisija krizių valdymo grupę įkuria, kai:

a) dviejose ar daugiau valstybių narių nustatyta tiesioginė arba netiesioginė rizika visuomenės sveikatai, ir dėl to labai padidėja jautrumas reputacijos, suvokimo ar politiniu požiūriu, ir

b) kai:

i) kyla didelė rizika žmonių sveikatai, visų pirma tais atvejais, kai mirusiųjų skaičius yra arba gali būti didelis;

arba

ii) kartojasi incidentai, dėl kurių kyla didelė rizika žmonių sveikatai;

arba

iii) kyla biologinio ar cheminio terorizmo arba reikšmingos radioaktyviosios taršos įtarimas arba esama jų požymių.“;

koordinatorių (tais atvejais, kai įvykis valdomas bendradarbiaujant su Europos Komisija, kitomis paskirtomis Europos Sąjungos institucijomis⁶).

Kiekviena Europos Sąjungos valstybė narė, įgyvendindama Sprendimą (ES) 2019/300, skiria vieną krizių koordinatorių ir jį pavaduojantį asmenį Sprendimo (ES) 2019/300 I priede nurodytoms užduotims atlikti. VMVT krizių koordinatorių ir jį pavaduojantis asmuo yra skiriami VMVT direktoriaus įsakymu⁷. Krizių koordinatorių ir jį pavaduojantis asmuo – VMVT darbuotojas, kuris kaip bendras informacinis punktas, užtikrina veiksmingą visų partnerių, dalyvaujančių koordinuojant Bendrąjį krizių valdymo maisto ir pašarų saugos srityje planą (patvirtintą Sprendimu (ES) 2019/300), veiksmingai priimant sprendimus ir įgyvendinant veiksmus, priklausančius jo organizacijos kompetencijai, keitimąsi informacija.

5. Už įvykio valdymą yra atsakingas (-i) VMVT ir (ar) VMVT Priežiūros departamento apygardos priežiūros skyriaus darbuotojas (-ai), kuriam (-iems) tiesioginis vadovas paskiria užduotį, susijusią su įvykio valdymu (informacijos rinkimu, valstybinės maisto ir veterinarinės kontrolės vykdymu ar jos organizavimu, įskaitant mėginių atrinkimą, informacijos teikimu suinteresuotiems asmenims ir kt.) (toliau – už įvykio valdymą atsakingas darbuotojas).

6. Už įvykio valdymą atsakingas (-i) darbuotojas (-ai) privalo vertinti ir nuolat stebėti įvykio rizikingumo lygį ar jo pokytį (Plano 1 priedas), įvykio plitimą, įvykiui suvaldyti turimus išteklius, įgyvendinti teisės aktuose, vidaus kokybės vadybos sistemos dokumentuose nustatytus atsakomuosius veiksmus.

7. VMVT informaciją apie įvykius gauna:

7.1. per Skubių pranešimų apie nesaugų maistą ir pašarus sistemą (toliau – RASFF sistema);

7.2. iš Europos Sąjungos valstybių narių, Europos Komisijos, Europos maisto saugos tarnybos (EFSA);

7.3. iš trečiųjų šalių arba tarptautinių organizacijų;

7.4. iš Lietuvos Respublikos valstybės įstaigų;

7.5. iš ūkio subjektų;

7.6. iš kitų informacijos šaltinių (žiniasklaidos, asociacijų, vartotojų ir kt.).

8. Įvykių prevencija įgyvendinama, vykdam mokymus (įskaitant pratybas), informacijos sklaidą, ūkio subjektų konsultavimą, vadovaujantis VMVT veiklos planavimo dokumentais, vidaus kokybės vadybos sistemos dokumentuose nustatytomis procedūromis.

III SKYRIUS

KOMUNIKACIJA IR TARPINSTITUCINIS BENDRADARBIAVIMAS

9. Informacijos apie mažos ir vidutinės rizikos įvykius teikimą koordinuoja VMVT Tarptautinių ir viešųjų ryšių skyrius (toliau – Viešųjų ryšių skyrius). Viešųjų ryšių skyriaus vadovas ar jo paskirtas asmuo koordinuoja informacijos apie įvykį sklaidą, būdus ir priemones, apimtis, periodiškumą ir laiką.

10. Už informacijos apie didelės rizikos įvykį sklaidą yra atsakinga VMVT ESOC Visuomenės informavimo ir administravimo grupė arba krizių koordinatorių:

10.1. VMVT ESOC Visuomenės informavimo ir administravimo grupės funkcijos nustatytos Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos ekstremaliųjų situacijų operacijų centro nuostatuose⁸;

10.2. krizių koordinatoriaus funkcijos (bendrosios ir komunikacinės užduotys įvykiui krizei) yra nustatytos Sprendimo (ES) 2019/300 I priede.

11. Informuojant apie įvykį užtikrinamas informavimo proceso nuoseklumas, skaidrumas, teikiama informacija turi būti pagrįsta turimais faktiniais duomenimis apie įvykį⁹.

12. Įvykių valdymas, įvertinus įvykio rizikos lygį, vykdomas užtikrinant tarpinstitucinį bendradarbiavimą nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu (3 priedas).

⁶ 2019 m. vasario 19 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2019/300, kuriuo nustatomas maisto ir pašarų saugos krizių valdymo bendrasis planas;

⁷ Už įsakymo projekto parengimą ir teikimą pasirašymui atsakingas VMVT Maisto ir veterinarijos politikos departamentas;

⁸ Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2020 m. kovo 20 d. įsakymas Nr. B1-208 „Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos ekstremaliųjų situacijų operacijų centro sudarymo ir jo nuostatų patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais (žr. aktualią redakciją). Informacija apie Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos ekstremaliųjų situacijų operacijų centro sudėtį yra skelbiama viešai VMVT interneto svetainėje <https://vmvt.lt/veikla/civiline-sauga>;

⁹ Best practice for crisis communicators How to communicate during food or feed safety incidents (EFSA, 2023), <https://www.efsa.europa.eu/en/science/scientific-committee-and-panels/comco>

IV SKYRIUS MAŽOS RIZIKOS ĮVYKIS

13. Už mažos rizikos įvykių valdymą (veiksmų koordinavimą ir atlikimą) atsakingi VMVT Priežiūros departamento apygardų priežiūros skyriai (toliau – Apygardų priežiūros skyriai).

14. Apygardos priežiūros skyriaus vadovas ar jį pavaduojantis asmuo, gavęs informaciją apie įvykį, paskiria už įvykio valdymą atsakingą darbuotoją, atsižvelgdamas į jo kompetenciją ir jam priskirtą atsakomybės sritį.

15. Mažos rizikos įvykiai valdomi vykdant įprastinę valstybinę kontrolę pagal teisės aktų reikalavimus ir VMVT vidaus kokybės vadybos sistemos dokumentus, kuriuos galima rasti VMVT interneto svetainėje (http://sena.vmvt.lt/vmvt_kv/). Apygardos priežiūros skyriaus (-ių) darbuotojai prireikus konsultuojasi su VMVT Priežiūros departamentu, VMVT Maisto ir veterinarijos politikos departamentu ar atitinkamu jo skyriumi (pagal įvykio pobūdį) dėl mažos rizikos įvykio valdymo veiksmų.

16. Jei gavus informaciją apie įvykį ar įvykio valdymo metu nustatoma, kad Apygardos priežiūros skyriui reikalinga metodinė, techninė pagalba, kyla grėsmė, kad mažos rizikos įvykis gali būti įvertintas kaip vidutinės ar didelės rizikos įvykis, nedelsiant žodžiu ir elektroniniu paštu informuojamas tiesioginis vadovas ir VMVT Priežiūros departamentas. VMVT Priežiūros departamento vadovas, gavęs informaciją apie įvykį, nedelsiant žodžiu informuoja VMVT direktorių ir inicijuoja pasitarimą, kurio metu sprendžiamas klausimas dėl tolesnio įvykio valdymo.

V SKYRIUS VIDUTINĖS RIZIKOS ĮVYKIS

17. Vidutinės rizikos įvykių valdymas (veiksmų koordinavimas) vykdomas centriniu lygmeniu. Už vidutinės rizikos įvykio valdymą yra atsakingas atitinkamo VMVT Priežiūros departamento vadovas arba VMVT direktoriaus pavedimu – krizių koordinatorius (ypač tais atvejais, kai: 1) įvykis yra susijęs su kelių VMVT struktūrinių padalinių administruojamomis sritimis; 2) įvykio valdymas susijęs (gali būti susijęs) su tarpvalstybiniais informacijos mainais / tarptautinio bendradarbiavimo poreikiu; 3) įvykis susijęs su tyčine tarša; 4) dėl įvykio galimos didelės neigiamos pasekmės vidaus rinkai, kompetentingų institucijų reputacijai ir kt.).

18. Nustačius, kad įvykis atitinka vidutinės rizikos lygį (Plano 1 priedas), apie tai nedelsiant žodžiu informuojamas VMVT direktorius ir inicijuojamas pasitarimas, kurio metu sprendžiamas klausimas dėl tolesnio įvykio valdymo.

19. Už vidutinės rizikos įvykio valdymą atsakingas asmuo atlieka šias funkcijas:

19.1. nustato / pasiūlo veiksmus ir priemones, kurių reikia imtis įvykiui suvaldyti, ir koordinuoja jų įgyvendinimą. Įvertina, ar reikalingi papildomi finansiniai, žmogiškieji ir techniniai ištekliai įvykiui suvaldyti, ar reikalingas išteklių persikirstymas, ar reikalingas glaudesnis, nei įprastai vykdomas / reglamentuotas, tarpinstitucinis / tarpsektorinis bendradarbiavimas, taip pat vertina, ar kyla rizika dėl neprognozuojamų įvykio pasekmių, analizuoja, kokie VMVT veiksmai jau atlikti, ir vertina kitus veiksmus, susijusius su įvykio valdymu;

19.2. koordinuoja suplanuotų atsakomųjų veiksmų įvykiui suvaldyti įgyvendinimą tiek teritoriniu, tiek centriniu lygmeniu;

19.3. užtikrina informacijos sklaidą – organizuoja informacijos apie galimus pavojus, su įvykiu susijusią riziką, suplanuotus, vykdomus ir įvykdytus atsakomuosius veiksmus teikimą VMVT Viešųjų ryšių skyriui;

19.4. pagal poreikį užtikrina informacijos, susijusios su įvykiu, tarpinstitucinį keitimąsi;

19.5. bendradarbiauja su Europos Komisija, kitų valstybių kompetentingomis institucijomis, ūkio subjektams ir vartotojams atstovaujančiomis asociacijomis ir kitais suinteresuotais asmenimis;

19.6. pagal poreikį inicijuoja kitų valstybės įstaigų, institucijų specialistų (ekspertų) pasitelkimą;

19.7. prireikus inicijuoja mokslinės nuomonės pateikimą ir įvykių rizikos vertinimą; imasi inicijavimo veiksmų, susijusių su mokslinės informacijos, kuri padėtų veiksmingiau valdyti atitinkamą įvykį, rinkimu.

19.8. koordinuoja nesaugių produktų atsekamumo (prieš įvykį ir po jo) tyrimą, pašalinimą ir atšaukimą iš rinkos;

19.9. užtikrina, kad likvidavus įvykį būtų įvertinamas / aptariamas įvykio valdymo veiksmų tinkamumas, identifikuojami trūkumai ir geroji praktika. Organizuoja informacijos apie įvykio valdymo patirtį, galimus veiksmus kitų įvykių valdymui pagerinti pasidalijimą tiek teritoriniu, tiek centriniu lygmeniu.

VI SKYRIUS DIDELĖS RIZIKOS ĮVYKIS

20. Už įvykio valdymą atsakingas darbuotojas, nustatęs didelės rizikos įvykį ar jo grėsmę, nedelsiant apie tai žodžiu informuoja tiesioginį vadovą, VMVT direktorių ir inicijuoja pasitarimą. Pasitarimas protokoluojamas (ar įrašomas). Pasitarimo metu sprendžiami klausimai:

20.1. įvykio atitiktis didelės rizikos įvykiui (įvertinama visa turima informacija, kuria remiantis galima patvirtinti, kad įvykis yra didelės rizikos; įvertinamas trūkstamos informacijos poreikis);

20.2. VMVT ESOC aktyvavimo (visos sudėties ar atskirų VMVT ESOC grupių sušaukimo) ar specialios įvykiui valdyti darbo grupės sudarymo reikalingumas (tikslingumas);

20.3. asmens, atsakingo už įvykio valdymą (veiksmų koordinavimą, atsakomųjų priemonių įgyvendinimo priežiūrą ir pan.), paskyrimas (jei sušaukiamas VMVT ESOC, įvykį valdo VMVT ESOC koordinatorius; jei VMVT ESOC nėra aktyvuojamas, už įvykio valdymą atsakingu asmeniu paskiriamas krizių koordinatorius);

20.4. priemonės, kurių būtina nedelsiant imtis įvykiui suvaldyti;

20.5. kitų valstybės įstaigų, institucijų specialistų (ekspertų) pasitelkimo reikalingumas;

20.6. žmogiškųjų, materialinių, techninių išteklių poreikis;

20.7. informacijos apie įvykį sklaida, komunikacija:

20.7.1. visuomenės, suinteresuotų asmenų (asociacijų, ūkio subjektų ir t. t.), kitų valstybės įstaigų, institucijų informavimas;

20.7.2. informacijos teikimas per RASFF sistemą, įvertinant poreikį informuoti Jungtinių Tautų maisto saugos tarnybų tinklą (toliau – INFOSAN); kai nesaugus produktas yra susijęs su trečiosiomis šalimis (kilmės šalis – trečioji šalis ar produktas gautas / išplatintas į trečiąją šalį), informuojamas INFOSAN;

20.7.3. jei įvykis susijęs su ekstremaliąja visuomenės sveikatai situacija, keliančia tarptautinį susirūpinimą, informacija teikiama Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centrui (vadovaujantis Informacijos apie ekstremalias visuomenės sveikatai situacijas, keliančias tarptautinį susirūpinimą, rinkimo, vertinimo ir teikimo Pasaulio sveikatos organizacijai tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. V-17 „Dėl Informacijos apie ekstremalias visuomenės sveikatai situacijas, keliančias tarptautinį susirūpinimą, rinkimo, vertinimo ir teikimo Pasaulio sveikatos organizacijai tvarkos aprašo patvirtinimo“, žr. aktualią redakciją);

20.8. kiti su įvykio valdymu susiję klausimai.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

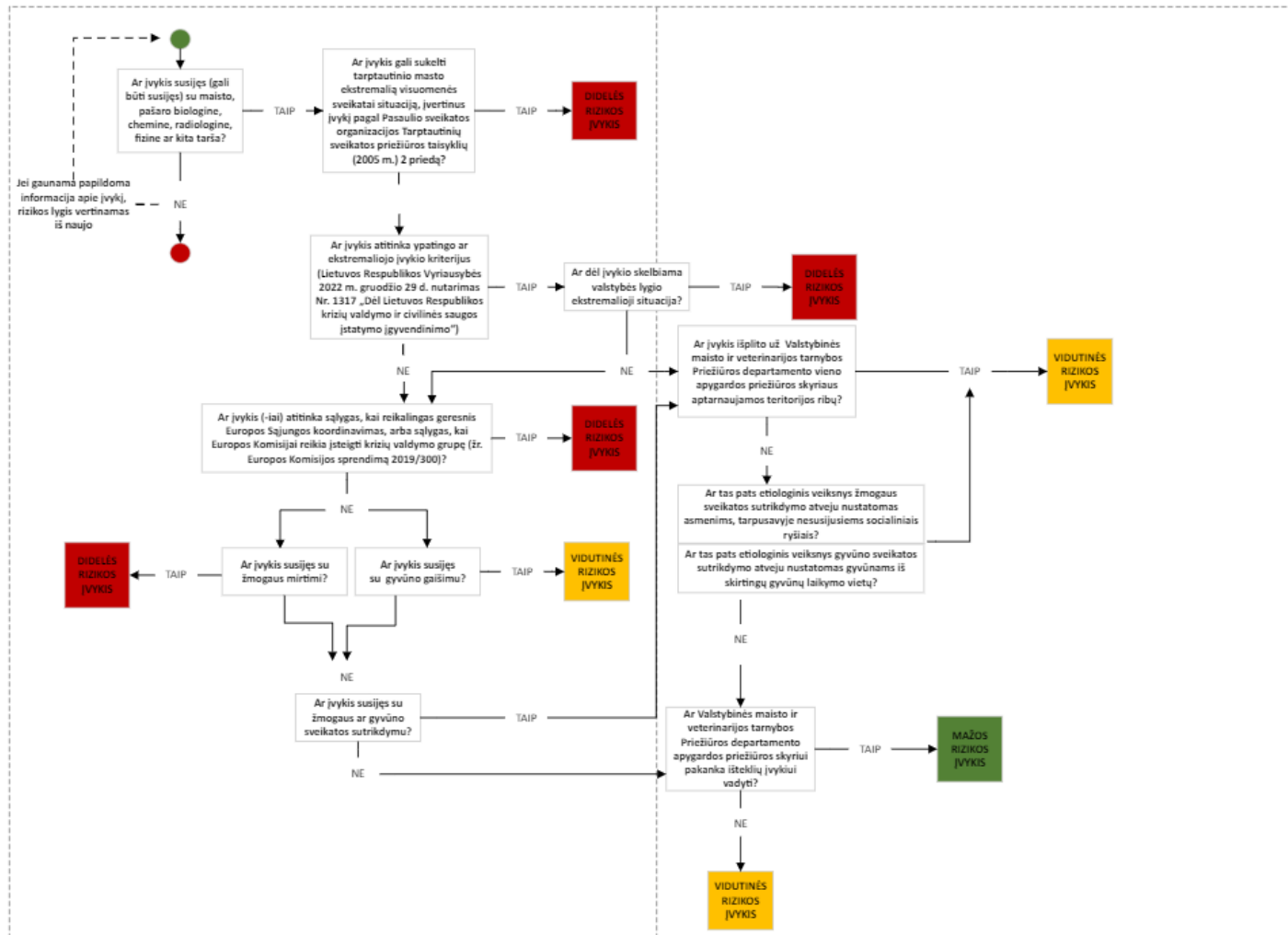
21. VMVT, atsižvelgdama į Plane nustatytus bendruosius nenumatytų įvykių maisto ir pašarų saugos srityje valdymo reikalavimus, gali rengti atskirus detalius procedūrų aprašus (planus), kuriuose nustatomi VMVT veiksmai įvykiui valdyti pagal pavojaus pobūdį.

22. Planas peržiūrimas ne rečiau kaip kartą per metus ir prireikus atnaujinamas.

23. Už Plano peržiūrą ir atnaujinimą yra atsakingi VMVT Priežiūros departamentas, Maisto ir veterinarijos politikos departamentas. Plano pakeitimai derinami su VMVT struktūriniais padaliniais pagal kompetenciją.

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
 nenumatytų įvykių maisto ir pašarų srityse valdymo
 bendrojo plano
 1 priedas

ĮVYKIŲ, SUSIJUSIŲ SU MAISTU IR PAŠARAIS, RIZIKOS LYGIO NUSTATYMO ALGORITMAS

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
 nenumatytų įvykių maisto ir pašarų srityse valdymo
 bendrojo plano
 2 priedas

NENUMATYTŲ ĮVYKIŲ MAISTO IR PAŠARŲ SRITYSE KLASIFIKACIJA IR VALDYMAS

Rizikos lygis	Kriterijai	Koordinavimas	Atsakomųjų veiksmų vykdymas	Informacijos sklaidos koordinavimas
Mažos rizikos įvykis	<ul style="list-style-type: none"> • įvykis susijęs (gali būti susijęs) su maisto, pašaro biologine, chemine, radiologine, fizine ar kita tarša; • įvykiui valdyti pakanka VMVT Priežiūros departamento apygardos priežiūros skyriaus išteklių, įvykis neišplitęs už vieno apygardos priežiūros skyriaus aptarnaujamos teritorijos ribų, vykdomi įprastai taikomi valstybinės maisto ir veterinarinės kontrolės veiksmai 	Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) Priežiūros departamento apygardos priežiūros skyrius	VMVT Priežiūros departamento apygardos priežiūros skyrius	VMVT Tarptautinių ir viešųjų ryšių skyrius
Vidutinės rizikos įvykis	<ul style="list-style-type: none"> • įvykis susijęs (gali būti susijęs) su maisto, pašaro biologine, chemine, radiologine, fizine ar kita tarša; • įvykis susijęs su gyvūno gaišimu; • įvykis išplito už VMVT Priežiūros departamento vieno apygardos priežiūros skyriaus aptarnaujamos teritorijos ribų; • tas pats etiologinis veiksnys žmogaus sveikatos sutrikdymo atveju nustatomas asmenims, tarpusavyje nesusijusiems socialiniais ryšiais; • tas pats etiologinis veiksnys gyvūno sveikatos sutrikdymo atveju nustatomas, gyvūnams iš skirtingų gyvūnų laikymo vietų; • VMVT Priežiūros departamento apygardos priežiūros skyriui nepakanka išteklių įvykiui valdyti 	VMVT Priežiūros departamento vadovas arba krizių koordinatorius (VMVT direktoriaus pavedimu)	VMVT Priežiūros departamento apygardos priežiūros skyrius (-iai)	VMVT Tarptautinių ir viešųjų ryšių skyrius

<p>Didelės rizikos įvykis</p>	<ul style="list-style-type: none"> • įvykis susijęs (gali būti susijęs) su maisto, pašaro biologine, chemine, radiologine, fizine ar kita tarša; • įvykis gali sukelti tarptautinio masto ekstremalią visuomenės sveikatai situaciją, įvertinus įvykį pagal Pasaulio sveikatos organizacijos Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) 2 priedą; • įvykis susijęs su žmogaus mirtimi; • kai dėl įvykio (-ių) skelbiama valstybės lygio ekstremalioji situacija ir galimi padariniai, susiję su maisto, pašarų sauga; • įvykis (-iai) atitinka kriterijus (sąlygas), kai reikalingas geresnis Europos Sąjungos koordinavimas, arba kriterijus (sąlygas), kai Europos Komisijai reikia įsteigti krizių valdymo grupę 	<p>Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos ekstremaliųjų situacijų operacijų centro (toliau – VMVT ESOC) koordinatorius arba krizių koordinatorius (jei VMVT ESOC nėra aktyvuojamas)</p>	<p>VMVT struktūriniai padaliniai pagal poreikį ir kompetenciją</p>	<p>VMVT ESOC Visuomenės informavimo ir administravimo grupė arba krizių koordinatorius</p>
-------------------------------	---	---	--	--

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
 nenumatytų įvykių maisto ir pašarų srityse valdymo
 bendrojo plano
 3 priedas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTAIGŲ, SUSIJUSIŲ SU MAISTO IR PAŠARŲ ĮVYKIŲ VALDYMU, SĄRAŠAS IR SCHEMA
 „TARPINSTITUCINIO BENDRADARBIAVIMO KANALAI NENUMATYTŲ ATVEJŲ / KRIZIŲ VALDYMO SRITYJE“**

Įstaigos pavadinimas	Funkcija	Kontaktiniai duomenys
<p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) kanceliarija https://sena-lrvk.lrv.lt/lt/</p>	<p>Nacionalinis krizių valdymo centras – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos struktūrinis padalinys, sudarytas iš Situacijų valdymo biuro, Analizės biuro, Planavimo biuro:</p> <ul style="list-style-type: none"> -užtikrina rizikos veiksnių, pavojų ir grėsmių Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui ir nacionalinio saugumo interesams nepertraukiamą stebėseną ir vertinimą; -koordinuoja grėsmių Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui prevenciją, jas mažinančių ir šalinančių priemonių rengimą ir įgyvendinimą; -koordinuoja krizių ir valstybės lygio ekstremaliųjų situacijų valdymui būtinų priemonių parengimą ir pasiūlymų dėl jų pateikimą Nacionalinio saugumo komisijai ir Vyriausybei, kontroliuoja jų įgyvendinimą, organizuoja ir koordinuoja neatidėliotinų darbų ir kitų veiksmų, būtinų valstybės lygio ekstremaliosios situacijos grėsmei likviduoti, atlikimą; -koordinuoja valstybės rezervo tvarkytojų veiklą; -koordinuoja valstybės strateginę komunikaciją nacionalinio saugumo (krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo) srityje; -užtikrina Nacionalinio saugumo komisijos veiklą; -užtikrina Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijos veiklą; 	<p>Informacija turi būti teikiama Strateginės komunikacijos nacionalinio saugumo srityje koordinavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugpjūčio 26 d. nutarimu Nr. 955 „Dėl Strateginės komunikacijos nacionalinio saugumo srityje koordinavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka. Informacija teikiama el. paštu sitcen@lrv.lt. Jeigu galimybės naudotis el. paštu nėra, informacija turi būti pateikta mobiliuoju telefonu + 370 674 22 459 arba + 370 618 88 003, arba palydovinio ryšio (<i>Iridium</i>) telefonu + 88 16524 16102 (siųsti SMS arba skambinti).</p>

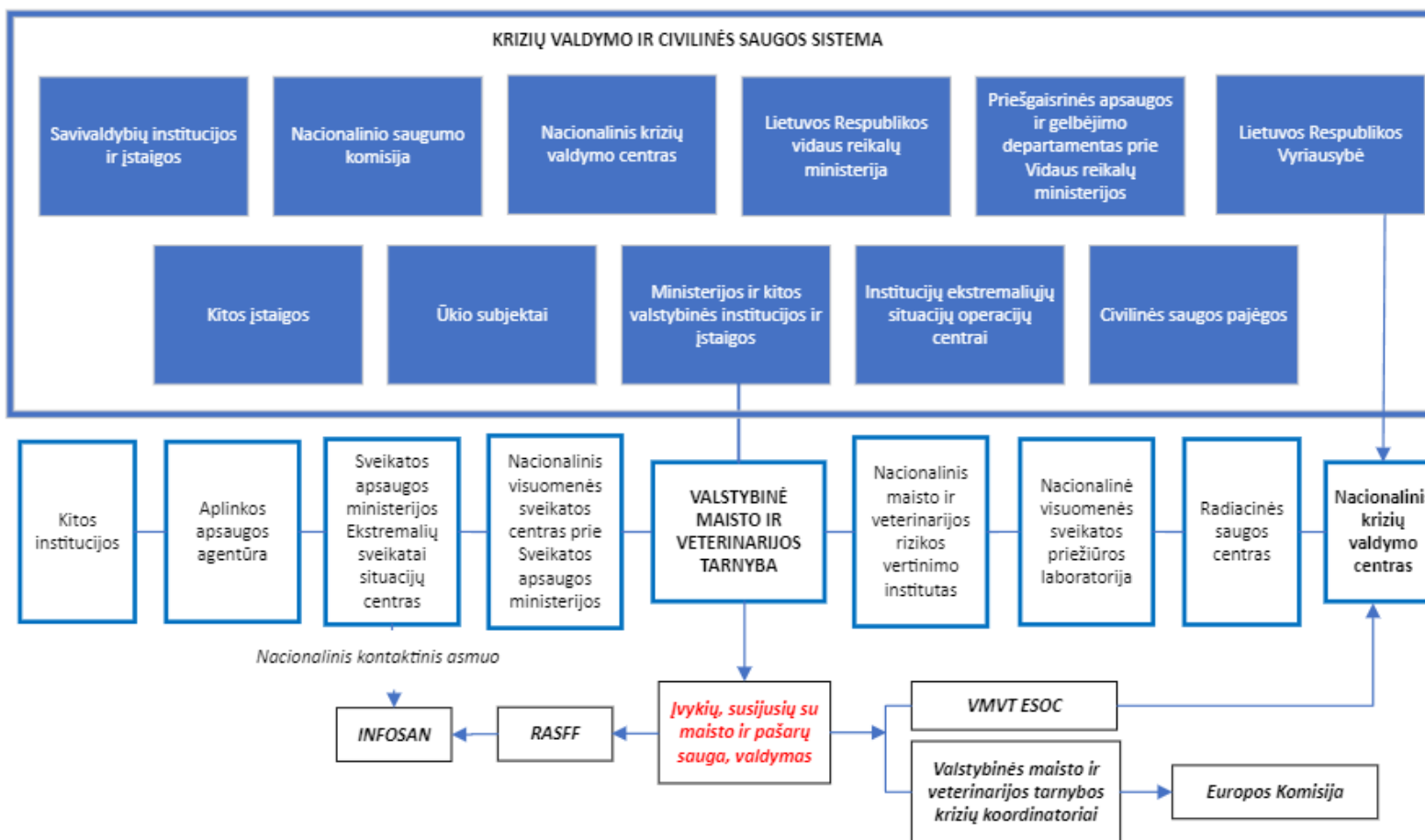
	-analizuoja ir vertina procesus nacionalinio saugumo valdymo srityje, teikia išvadas ir pasiūlymus Ministrui Pirmininkui ir Vyriausybei	
Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – VMVT) https://vmvt.lt/	Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstaiga. VMVT dalyvauja formuojant valstybės politiką maisto ir pašarų saugos, kokybės, ženklinimo, informacijos apie prekes, įskaitant kainų nurodymą, teikimo ir kitų privalomųjų reikalavimų laikymosi, maisto, šalutinių gyvūninių produktų, pašarų, pašarų priedų, veterinarinių vaistų ir veterinarinių priemonių tvarkymo, gyvūnų sveikatos ir gerovės, bendrų žmonėms ir gyvūnams užkrečiamųjų ligų, vartotojų teisių apsaugos maisto ir su maistu susijusių paslaugų teikimo srityse ir šią politiką įgyvendina	Siesikų g. 19, LT-07170 Vilnius, tel. (8 5) 240 4361, el. paštas info@vmvt.lt
Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas (toliau – NMVRVI) https://nmvrvi.lt/	NMVRVI atlieka įstatymais ir kitais teisės aktais jam pavestas rizikos vertinimo ir nacionalinių referentinių ir kontrolinių laboratorijų funkcijas ir laboratorinius tyrimus maisto ir pašarų saugos, kokybės ir veterinarijos srityse, taip pat hidrobiontų ir gamtinio vandens tyrimus	J. Kairiūkščio g. 10, LT-08409 Vilnius, tel. (8 5) 278 0470, faks. (8 5) 278 0471, el. paštas info@nmvrvi.lt
Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – VATŽŪM) http://www.vatzum.lt/	Įstaiga, įgyvendinanti valstybinę augalų sveikatingumo (fitosanitarijos), augalų apsaugos, tręšiamųjų produktų, augalų dauginamosios medžiagos, pluoštinių kanapių, augalų veislių registravimo ir teisinės apsaugos, grūdų ir jų produktų kokybės gerinimo politiką Lietuvoje. VATŽŪM vykdo augalų, augalinių produktų ir kitų objektų fitosanitarinės būklės ir augalų apsaugos valstybinę kontrolę	Ozo g. 4A, LT-08200 Vilnius, tel. (8 5) 237 5631, el. paštas info@vatzum.lt
Viešoji įstaiga „Ekoagros“ https://www.ekoagros.lt/lt	Pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, veikiantis ekologinės gamybos ir pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų produktų (NKP), jų auginimo, gamybos ir (ar) perdirbimo sertifikavimo ir kontrolės srityse. Įstaigos veiklos tikslas – vykdyti ekologinio žemės ūkio ir maisto produktų ir NKP, jų gamybos ir tvarkymo sertifikavimą ir pagalbinių medžiagų, skirtų ekologiškai gamybai, atitikties patvirtinimą	Laisvės al. 67, LT-44304 Kaunas, tel. 8 (37) 20 31 81, el. paštas ekoagros@ekoagros.lt
Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – NVSC) https://nvsc.lrv.lt/	Įstaiga prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos. Paskirtis – pagal kompetenciją įgyvendinant valstybės politiką, saugoti visuomenės sveikatą ir ginti vartotojų teises valdant riziką, susijusią su užkrečiamosiomis ligomis, aplinkos veiksniais, vartotojams teikiamomis paslaugomis bei gaminiais	Kalvarijų g. 153, LT-08221 Vilnius, tel. (8 5) 212 40 98, el. paštas info@nvsc.lt

Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija (toliau – NVSPL) http://www.nvspl.lt/	NVSPL yra Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos valstybės visuomenės sveikatos priežiūros biudžetinė įstaiga. NVSPL paskirtis – teikti kokybiškas asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas atliekant laboratorinius tyrimus, matavimus ir skaičiavimus, kuriais siekiama įvertinti su gaminiais, aplinkos veiksniais ir užkrečiamosiomis ligomis susijusią riziką žmonių sveikatai	Žolyno g. 36, LT-10210 Vilnius, tel. (8 5) 270 9229, el. paštas nvspl@nvspl.lt
Radiacinės saugos centras (toliau – RSC) https://rsc.lrv.lt/	RSC yra įstaiga prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos. RSC yra reguliuojančioji institucija, veikianti visuomenės sveikatos priežiūros srityje, kurios paskirtis – įgyvendinti valstybės politiką radiacinės saugos srityje, išskyrus šios politikos įgyvendinimą vykdant branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, ir dalyvauti formuojant valstybės politiką Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrui pavestose radiacinės saugos srityje	Kalvarijų g. 153, LT-08352 Vilnius, tel. (8 5) 236 1936, el. paštas rsc@rsc.lt
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras (toliau – ESSC) https://essc.lrv.lt/lt/	ESSC paskirtis – pagal kompetenciją įgyvendinti valstybės politiką ekstremaliųjų sveikatai situacijų valdymo srityje: kurti ir plėtoti nacionalinę ekstremaliųjų situacijų valdymo sistemą, koordinuoti Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų pasirengimą ir veiklą ekstremaliųjų situacijų atvejais. <ul style="list-style-type: none"> • Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų pasirengimo ir veiklos ekstremaliųjų situacijų atvejais koordinavimas; • Valstybės materialinių išteklių rezervo kaupimas ir administravimas; • Nacionalinio Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių koordinavimo centro funkcijų vykdymas ir pagal kompetenciją dalyvavimas įgyvendinant Pasaulio sveikatos organizacijos Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių nuostatas Lietuvoje; • Bendradarbiavimas su Lietuvos, tarptautinėmis bei nevyriausybinėmis institucijomis, atsakingomis už sveikatos priežiūros organizavimą ir koordinavimą ekstremaliųjų situacijų atvejais, dalyvavimas tarptautiniuose projektuose 	M. K. Čiurlionio g. 23, LT-44356 Kaunas, tel. (8 37) 282244, el. paštas info@essc.sam.lt
Aplinkos apsaugos agentūra https://gamta.lt/	Įstaiga prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, kurios paskirtis pagal kompetenciją įgyvendinti priemones, skirtas saugoti aplinkos orą nuo taršos, išlaikyti zonose ir aglomeracijose mažesnius oro užterštumo lygius ir kaip galima geresnę aplinkos oro kokybę, įgyvendinti priemones, skirtas išsaugoti ir gerinti paviršinių	A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel. +370 682 92 653, el. paštas aaa@gamta.lt

	vandens telkinių būklę, pagal kompetenciją rinkti, vertinti ir (ar) kitaip tvarkyti ir teikti informaciją apie aplinkos būklę, cheminių medžiagų ir preparatų (mišinių) srautus, taršą ir taršos prevencijos priemones, įgyvendinti ūkinės veiklos aplinkosauginį reguliavimą, įgyvendinti cheminių medžiagų ir preparatų (mišinių) valdymo politiką, užtikrinti racionalų gyvosios gamtos išteklių naudojimą ir tinkamą, teisės aktų reikalavimus atitinkančią jų apsaugą	
Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – PAGD) https://pagd.lrv.lt/	Įstaiga prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, kurios paskirtis yra įgyvendinti valstybės politiką priešgaisrinės bei civilinės saugos ir gelbėjimo darbų srityse. Vienas iš PAGD veiklos tikslų yra pagal kompetenciją vadovauti civilinės saugos sistemos veiklai, koordinuoti ekstremaliųjų situacijų prevencijos vykdymą, planuoti valstybės pasirengimą įgyvendinti civilinės saugos sistemos uždavinius ekstremaliųjų situacijų metu	Švitrigailos g. 18, LT-03223 Vilnius, tel. (8 5) 271 7511, mob. tel. +370 610 02 359, el. paštas: ems@vpgt.lt , sks@vpgt.lt

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
 nenumatytų įvykių maisto ir pašarų srityse valdymo
 bendrojo plano
 4 priedas

TARPINSTITUCINIS BENDRADARBIAVIMAS NENUMATYTŲ ATVEJŲ / KRIZIŲ VALDYMO SRITYJE

INFOSAN - Jungtinių Tautų maisto saugos tarnybų tinklas
 RASFF - Skubių pranešimų apie nesaugų maistą ir pašarus sistema
 VMVT ESOC - Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos ekstremaliųjų situacijų operacijų centras